

Aday Ö?retmenlerin Sosyal Giri?imcilik Özellikleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Aday Ö?retmenlerin Sosyal Giri?imcilik Özellikleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16237>

Özet

Aday Ö?retmenlerin Sosyal Giri?imcilik Özellikleri Ölçe?i, 2013 y?l?nda T. Konaklı ve N. Gö?ü? tarafından geli?tirilmif bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, ö?retmen adayların?n sahip oldu?u **sosyal giri?imcilik** özelliklerini psikometrik açıdan geçerli ve güvenilir bir şekilde belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, toplam 21 maddeden oluşmakta olup, üç temel alt boyutu ölçmektedir: Risk Alma, Özgüven ve Kişisel Yaratıcılık. Eğitim fakültelerinde öğrenim gören veya aday öğretmenlik pozisyonunda bulunan bireylerin, toplumsal sorunlara yenilikçi çözümler üretme ve bu çözümleri uygulamaya yeteneklerini de?erlendirmeye odaklanırlar.

Ölçek, beşli **Likert derecelendirme** sistemi kullanılarak yapılmaktadır (1=Kesinlikle Katılmıyorum; 5=Tamamen Katılıyorum). Geliştirme çalışması, ölçeğin yapısal geçerliliğini ve iç tutarlılığını kanıtlamak için yapılmış olup, eğitim bilimleri alanındaki araştırmacılara aday öğretmen adayların?n giri?imcilik potansiyellerini analiz etme imkanı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal giri?imcilik, aday öğretmen, öğretmen eğitimi, **psikometri**, ölçek geliştirme, risk alma, özgüven, kişisel yaratıcılık, geçerlik, güvenilirlik.

Yazarlar

Tuba Konaklı, Nuri Gö?ü?.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Türkiye'deki eğitim fakültelerinde öğrenim gören veya göreve yeni başlayan aday öğretmenlerin, eğitim ve toplum hizmetleri alanında gösterdikleri sosyal girişimci eğilimleri ve yetkinlikleri sistematik olarak ölçmektir. Bu, öğretmenlerin sadece ders anlatma yeteneklerini değil, aynı zamanda toplumsal fayda yaratma, yenilikçi yaklaşımlar geliştirme ve de?erim yaratma potansiyellerini de?erlendirmeyi hedefler.

Ölçek, araştırmacılara ve eğitim yöneticilerine, öğretmen yetiştirme programlarının sosyal girişimcilik bilincini ne ölçüde geliştirdiğini belirleme konusunda veri sağlamaktadır. Elde edilen sonuçlar, eğitim müfredatlarının sosyal sorumluluk ve girişimcilik becerilerini destekleyecek şekilde yeniden düzenlenmesine katkıda bulunabilir.

Yapı

Aday Öğretmenlerin Sosyal Giri?imcilik Özellikleri Ölçe?i, sosyal girişimcilik yapısının üç ana faktör altında incelenmektedir. Bu faktörler, alanyazındaki temel girişimcilik ve sosyal etki

olu?turma bile?enlerini yans?t?r. Ölçek, bireyin sadece fikir üretme yetene?ini de?il, ayn? zamanda bu fikirleri hayata geçirme cesaretini ve ki?isel yeterlili?ini de kapsamaktad?r.

Ölçe?in ölçtü?ü üç temel alt boyut ?unlard?r:

Risk Alma: Ba?ar?s?zl?k olas?l???na ra?men yenilikçi projeleri ba?latma ve sürdürme e?ilimini ölçer. Sosyal giri?imcilikte, toplumsal sorunlar?n çözümü genellikle geleneksel yöntemlerden sapmay? ve belirli riskleri göze almay? gerektirir.

Özgüven: Ö?retmen aday?n?n mesleki bilgi, beceri ve yeterlilikleri konusunda kendine duydu?u inanc? ifade eder. Yüksek özgüven, sosyal giri?imci projelerin liderli?ini üstlenmek için kritik öneme sahiptir.

Ki?isel Yarat?c?l?k: Toplumsal veya e?itimsel problemlere özgün ve yenilikçi çözümler bulma yetene?ini ölçer. Bu boyut, sadece fikir üretmeyi de?il, ayn? zamanda farklı payda?lar?n görüşlerini alarak i?birli?ine dayalı çözümler geli?tirmeyi de içerir.

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlik** çal??mas?, Konaklı ve Gö?ü? (2013) taraf?ndan yürütülmü?tür. Ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla faktör analizleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, 21 maddenin teorik olarak öngörülen üç alt boyutu gerçekten temsil edip etmedi?ini test etmi?tir.

Geçerlik analizleri sonucunda, ölçe?in aday ö?retmenlerin sosyal giri?imcilik özelliklerini ölçmek için uygun bir yap?ya sahip oldu?u gösterilmi?tir. Detaylı istatistiksel bulgular ve geçerlik katsay?lar?, Gazi Üniversitesi Gazi E?itim Fakültesi Dergisi'nde yay?mlanan orijinal makalede yer almaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** çal??mas?, ölçe?in tutarlıl???n? ve kararlıl???n? de?erlendirmek üzere yap?lm??t?r. Bu çal??ma genellikle iç tutarlılık katsay?s? olan Cronbach Alfa de?erlerinin hesaplanmas?n? içerir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Geli?tirme makalesinde sunulan güvenilirlik analizleri, Aday Ö?retmenlerin Sosyal Giri?imcilik Özellikleri Ölçe?i'nin yüksek düzeyde iç tutarlıl???a sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu durum, ölçe?in farklı uygulamalarda benzer sonuçlar verece?ine i?aret ederek, arac?n bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m?n? desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme sürecinde, veri yap?s?n? belirlemek amacıyla faktör analizi teknikleri

uygulanm??tır. Analizler sonucunda, ölçe?in toplam 21 maddeden olu?an ve varyans?n önemli bir kısm?n? aç?klayan üç faktörlü bir yapıya sahip oldu?u tespit edilmiştir. Bu üç faktör, ölçe?in teorik çerçevesini olu?turan Risk Alma, Özgüven ve Ki?isel Yarat?ıcılık boyutlarına karşılık gelmektedir.

Risk Alma: 7 madde

Özgüven: 8 madde

Ki?isel Yarat?ıcılık: 6 madde

Faktör yüklerinin ve döndürme sonrası matris de?erlerinin incelenmesi, her bir maddenin kendi alt boyutuna yüksek oranda yüklendi?ini ve yapıyı destekledi?ini göstermiştir. Bu, ölçe?in yapı geçerli?ini güçlü bir şekilde destekleyen temel bulgulardan biridir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek Geli?tirme Çalışması)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Ö?retmen Adayları ve Aday Ö?retmenler

Ya? Grubu: Üniversite düzeyinde eğitim alan genç yetişkinler (Genellikle 19-25 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Eğitim fakültesi öğrencileri veya mesleğe yeni başlamış öğretmenler.

Test Metodolojisi: 5'li **Likert ölçe?i** kullanılarak derecelendirme yapılır. Yanıt seçenekleri 1 (Kesinlikle Katılmıyorum) ile 5 (Tamamen Katılıyorum) arasında değişir. Yüksek puanlar, bireyin sosyal girişimcilik özelliklerinin yüksek olduğunu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Eğitim araştırmaları, sosyal sorumluluk, yenilikçilik, **girişimci öğretmen**, psikometrik özellikler, faktör yapısı.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Tu?ba Konaklı

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresi: tdegirmenci@kocaeli.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Kocaeli Üniversitesi (Sorumlu yazar?n kurumu üzerinden ç?kar?m yap?lm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2013

?zinler: Ölçek, akademik ara?t?rmalarda genellikle at?f yap?lmak ?art?yla kullan?labilir. Ticari veya geni? çaplı uygulamalar için sorumlu yazar Tu?ba Konaklı ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Akademik kullanım için genellikle ücretsizdir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?u adresten indirilebilir: aday-ogretmenlerin-sosyal-girisimcilik-ozellikleri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Konaklı, T. ve Gö?ü?, N. (2013). Aday Ö?retmenlerin **Sosyal Giri?imcilik** Özellikleri Ölçe?i: Geçerlik ve güvenilirlik çal??ması. *Gazi Üniversitesi Gazi E?itim Fakültesi Dergisi*, 33(2), 373-391. Makaleye eri?im linki: gefad.gazi.edu.tr

Aday Ö?retmenlerin Sosyal Giri?imcilik Özellikleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Ölçek, 3 alt boyut ve 21 maddeden olu?maktadır:

Risk Alma (7 m): Risk almadan ba?arılı olunmaz.

Özgüven (8 m): Mesleki bilgi ve beceri aç?s?ndan kendime güvenirim.

Ki?isel Yarat?cılık (6 m): Bir i?i yapmaya ba?lamadan önce bu i?ten etkilenecek ki?ilerin görüşlerini al?r?m.